

Příloha k protokolu o SZZ č.

Vysoká škola: Jihočeská univerzita v Českých
Budějovicích

Fakulta: Pedagogická

Katedra: biologie

Datum odevzdání posudku: 15. května 2006

Diplomant: Ladislav TŮMA

Aprobace: biologie-chemie (SŠ)

Vedoucí diplomové práce:

prof. RNDr. Miroslav Papáček, CSc.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Živoní cyklus a růst klešťanky obecné (*Sigara falleni* (Fieber, 1848) (Heteroptera: Nepomorpha: Corixidae)

(název)

84 stran (barevné grafy a tabulky v textu) + 14 stran příloh (včetně barevných map, fotografií a grafů); Elektronická verze DP včetně protokolárních dat je uložena na CD ve vlepené kapse na zadní desce tištěných exemplářů práce.

Diplomová práce byla zadána jako jeden z dílčích úkolů v rámci dlouhodobého projektu studia biologie vodních ploštic. Zabývá se studiem fenologie a růstu jedné z nejběžnějších vodních ploštic středoevropských rybníků klešťanky obecné, která je všeobecně považována za bivoltinní druh. Autorovi bylo položeno sedm následujících základních otázek:

1. Jak se liší fenologie druhu na jednotlivých blízkých lokalitách ?
2. Lze podle fenologických dat z terénu zřetelně registrovat bivoltinnost druhu v průběhu sezóny i v relativně chladnější oblasti Čech – na Českomoravské vysočině ?
3. Jaké jsou morfometrické charakteristiky jednotlivých vývojových stadií populace vyvíjející se v přírodě (nikoli chované ve stabilních laboratorních podmínkách) ?
4. Pokud lze odlišit dvě generace – liší se morfometricky odpovídající si vývojová stadia 1. a 2. generace ?
5. Pokud nelze odlišit dvě generace – liší se morfometricky odpovídající si vývojová stadia chytaná na jaře (a v časném létě) a v pozdním létě (a na podzim)?
6. Jaké jsou růstové charakteristiky druhu (popř. 1. a 2. generace) ?
7. Pokud jsou nymfy 2. generace menší než nymfy generace 1., jaký typ kompenzačního růstu lze u druhu zaznamenat (cf. Papáček, 2005) ?

Lze konstatovat, že předložená práce přináší odpovědi na všechny zadané otázky, i když jsou její výsledky pochopitelně primárně omezeny reálnou frekvencí terénních odchytů a konkrétními podmínkami sběru jednotlivých vzorků.

Literární přehled práce stručně, ale v potřebném rozsahu relevantních informací řešenou problematiku uvádí a shrnuje stav dosavadního poznání. Metody sběru i zpracování dat jsou popsány přesně a jasně; grafická schémata měřených rozměrů jsou uvedena. Lokality, kde byla studie realizována, jsou charakterizovány dostatečně ilustrujícím způsobem včetně map, fotografií a teplotních grafů (geologické podmínky vzhledem k řešené problematice až příliš detailně). Obsáhlá kapitola „Výsledky a diskuse“ (str. 30 až 80), která metodicky krok po kroku řeší jednotlivé otázky zadání, má jistou rezervu v diskusi, resp. komparaci vlastních výsledků s dosud publikovanými literárními údaji. Výsledky jsou ve všech případech plně ilustrovány a dokládány grafy a tabulkami i statistickým hodnocením (s využitím běžných postupů ze „softwarového balíku“ MS Excel).

Práce odpovídá všem formálním nárokům na diplomové práce kladeným; text je přehledný s minimem překlepů a grafická stránka práce je na velmi dobré úrovni.

Autor přistupoval k řešení úkolu se zájmem a odvedl velké množství terénní a zejména pak laboratorní práce (sběry, analýzy vzorků, přesná měření). Oceňuji i pracovní nasazení kolegy Tůmy i skutečnost, že dobře zvládl náročný problém, a to - determinaci preimaginálních stadií ploštic čeledi Corixidae.

K textu práce lze vznést následující připomínky, které však podle mého soudu nesnižují podstatným způsobem hodnotu výsledků:

- Geologie a pedologie Jihlavska (str. 20-21) je vzhledem k předmětu práce charakterizována až příliš detailně (viz rovněž výše).
- Kapitola „Výsledky a diskuse“ má jistou rezervu v komparaci vlastních výsledků s literárními daty (viz rovněž výše). Příčinou tohoto jevu je pravděpodobně jistý časový stres, se kterým byla práce dokončována.
- Fotografie v příloze 5 „Vybavení do terénu“ je sice vzorově didaktická, ale vzhledem k cílům práce poněkud nadbytečná.
- Autor se v textu místy dopouští „volnějších formulací“ – např. „... délka stehen se u 1. generací v obou sezónách vyvíjela v podstatě shodně ...“ (str. 76 aj.) (vypuštění slova larev/nymf/stadií).

Závěr: Předložená magisterská diplomová práce je zajímavou původní studií, která přináší originální poznatky z oblasti autekologie a morfologie jednoho ze zástupců naší entomofauny, vodní ploštice - klešťanky druhu *Sigara falleni* (Fieber, 1848). Autor zvládl problematiku samostatného řešení odborného problému (práce s literaturou, terénní i laboratorní techniky, analýza a biologická interpretace dat) a splnil diplomový úkol v celém rozsahu jeho zadání. Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikovat ještě „výborně“.

Návrh klasifikace: **v ý b o r n ě**

V Českých Budějovicích, 9. května 2006

prof. RNDr. Miroslav Papáček, CSc.
v. r.